

FiBL

Swiss-Ukrainian Program “Higher Value Added Trade from the Organic and Dairy Sector in Ukraine”

Потреба в даних Джерела даних

Фінансова підтримка:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER
State Secretariat for Economic Affairs SECO

Визначення потреби у даних

Оцінка ризику вимагає великої кількості даних: вони необхідні для оцінки **ймовірності виникнення** кожного кроку шляху, мають бути ідентифіковані

Як визначити, які саме **дані** потрібні?

- Дані мають допомагати відповісти на питання
- Шлях проходження ризику допомагає визначити, які дані вам потрібно

Визначення потреби у даних

Кожне твердження зроблене під час проведення оцінки ризику має бути **документально підтверджене**

1. Кожен крок або шлях передачі у шляху проходження ризику веде до підпитань
 - На кожне підпитання має бути дана окрема відповідь → **потребує збору відповідних даних**

Необхідні дані, джерела та відповідальні:
 Модель оцінки ризику для ентеротоксигенних штамів
Staphylococcus spp. у пастеризованому молоці в Україні

Модель джерела небезпечного фактору і модуль форми			
	Зберігання і транспортування		
35.	Умови зберігання молока на переробному підприємстві	<u>Молокпереробні підприємства</u> , процедури внутрішнього контролю відповідно до НАССР, опитувальники	<u>Меженська Наталія</u>
36.	Транспортування готової продукції: - умови - температурні умови - відстань від <u>підприємства</u> до місця реалізації	<u>Молокпереробні підприємства</u> , процедури внутрішнього контролю відповідно до НАССР, опитувальники	<u>Меженська Наталія</u>

Структуризація необхідних даних - ЗВД

Період оцінки ризику	1 рік			
Види тварин, що враховуються в оцінці ризику	ВРХ/Буйволи/Дикі м'яїні (Вівці/Кози)			
Види векторів, що враховуються в оцінці ризику	Незважаючи на те, що до цього часу не було виявлено конкретного вектору, комарі (наприклад, <i>Culex tritaeniorhynchus</i> та <i>Aedes albopictus</i>), мухи-жигалки (наприклад, <i>Stomoxys calcitrans</i> та <i>Blomys fasciata</i>), а також кліщі чоловічої статі (<i>Rhipicephalus appendiculatus</i> та <i>Amblyomma hebraeum</i>) можуть відігравати роль у передачі вірусу. МЗБ			
Загальні дані	Код даних	Необхідні дані	Можливе джерело даних	Відповідальний за збір даних
ЗАНЕСЕННЯ ЗБУДНИКА				
Країни	G1	Країни інфіковані на сьогоднішній день (країни, де МЗБ повідомила про спалах захворювання ЗВД в 2018 році)	Сайтова база інформації про здоров'я тварин (World Animal Health Information Database -Wahid) (МЗБ)	
	G2	Вакциновані країни (країни де була проведена вакцинація та час вакцинації)	МЗБ, Європейське агентство по безпеці харчових продуктів (EFSA)	
	G3	Країни, які зараз експортують сприйнятливі види тварин до України (включаючи диких тварин)	Європейська статистична служба (Eurostat) /Національна статистична служба (National statistical)	
	G4	Характеристика вакцин ЗВД (тип вакцини - жива, інактивована; ефективність вакцин, здатність до перетворення та інфікування тварини).		
Торгівля	G5	Торговельні законодавчі вимоги в Україні	(наприклад, у Європі всі живі тварини повинні транспортуватися із сертифікатом здоров'я, завіреним офіційним лікарем ветеринарної медицини, в якому зазначено, що тварини відповідають основним вимогам до здоров'я тварин, викладеним у відповідних директивах Ради ЄС. https://ec.europa.eu/food/animals/live_animals_en)	
	G6	Законодавчі вимоги до імпорту в Україні	(наприклад, у Європі, під час імпорту сертифікати щодо стану здоров'я повинні супроводжувати весь імпорт тварин. Загалом, ці сертифікати повинні бути підписані офіційним лікарем ветеринарної медицини компетентного органу країни-експортера, яка не є членом ЄС, гарантуючи, що умови для імпорту в ЄС були виконані. Після прибуття до ЄС, тварини та супровідні сертифікати повинні бути підтверджені та перевірені офіційними ветеринарами ЄС у призначеному прикордонному інспекційному пункті. Подальша перевірка тварин може також проводитися в кінцевому пункті призначення. https://ec.europa.eu/food/animals/live_animals_en)	
	G6 bis	Застосування карантину в Україні (основні характеристики, ефективність ... і т.д.)		
	G7	Сприйнятливості різних векторів до вірусу ЗВД (кліщі, комарі)		
Вектори (переносники інфекції)	G7bis	Біологія сприйнятливих векторів (наприклад, тривалість життя, радіус польоту, характеристика харчування).		
	G8	Наявність сприйнятливого вектору до вірусу ЗВД в країнах-експортерах		
	G9	Наявність вірусу ЗВД у векторах у країнах		
	G10	Час виживання вірусу у сприйнятливому векторі		
Вірус	G11	Характеристика вірусу: інкубація, тривалість віремії, наявність клінічних ознак, рівень смертності, захворюваність, виживання в навколишньому середовищі, чутливість до вірусу тощо.		

LSD vaccination – occurrence in South East Europe– Situation as at mid- October 2018

Vaccination (annual revaccination in progress) or completion of primary vaccination:

- Bulgaria
- Greece
- Serbia
- FYROM
- Montenegro
- Kosovo
- Albania

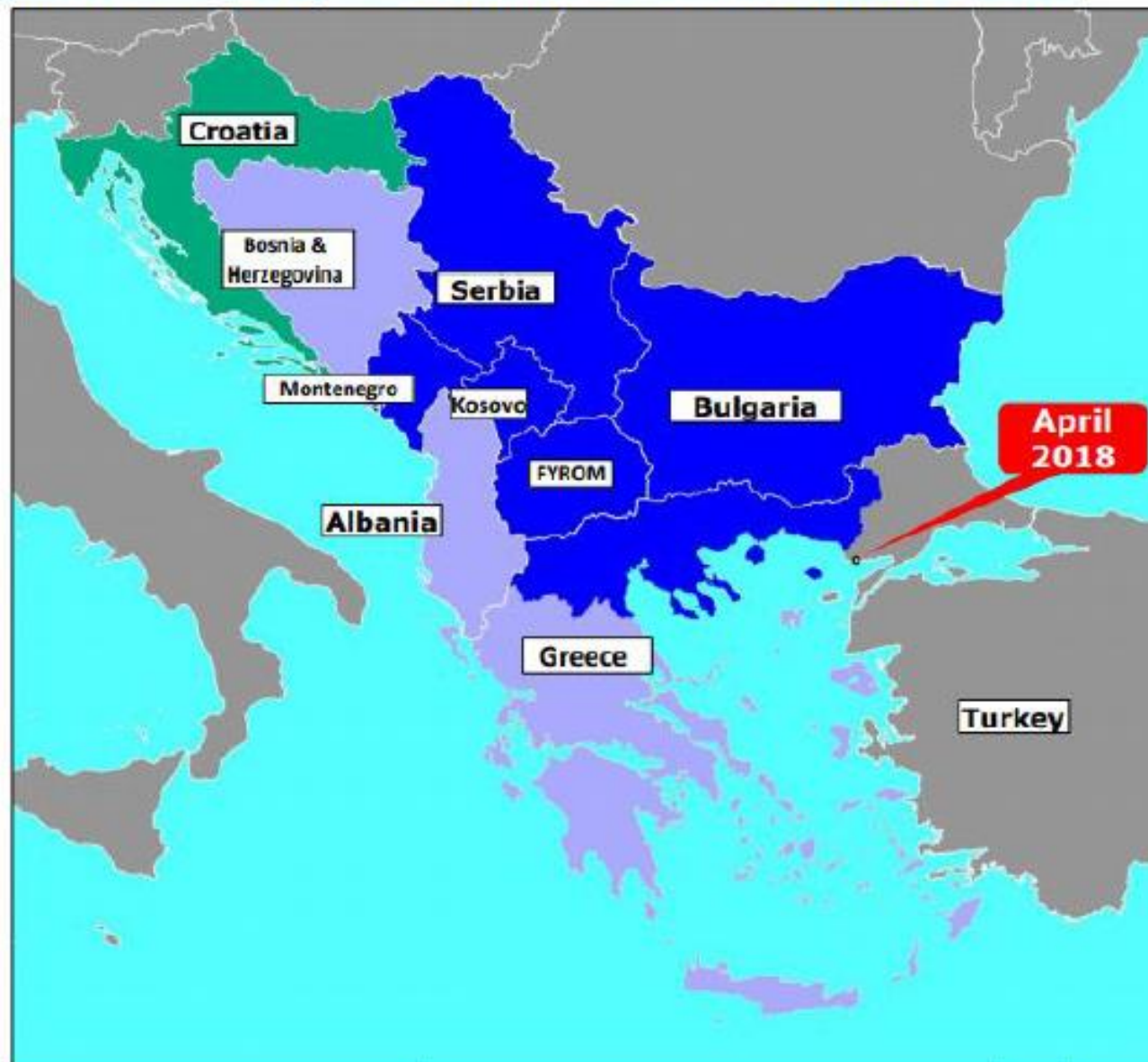
Vaccination in progress in

- Parts of continental Greece & islands
- Bosnia & Herzegovina (southern part)

 Annual revaccination in progress or completion of primary vaccination

 Vaccination in progress Cease of vaccination

 LSD outbreaks as at 1 Jan-15 Oct 2018 (ADNS)

А. Оцінка появи

Біологічні фактори, які слід розглядати

- Сприйнятливість (чутливість) до небезпеки тваринами, від яких отримано продукт
- Засоби передачі небезпеки (горизонтальні, прямі, непрямі, вертикальні)
- Інфективність, вірулентність і стабільність небезпеки
- Шляхи зараження (оральний, респіраторний тощо)
- Вплив вакцинації, тестування, лікування і карантину
- Результат інфекції (імунітет, прихована інфекція, носій)
- Перевага місцезнаходження небезпеки

А. Оцінка появи

Фактор країни має бути розглянутий

- Інцидентність і/або превалентність
- Існування вільних від хвороб територій або з низькою поширеністю
- Склад і рух популяції тварин
- Сільське господарство і практики в тваринництві
- Географічні та екологічні характеристики, в тому числі кількість опадів і температури

Фактори продукції, які необхідно розглянути

- Легкість забруднення
- Відповідні процеси і методи виробництва
- Вплив обробки, зберігання та транспортування
- Кількість товару для імпорту / ввезення

Винятки – виключення даних

Не брати до уваги ризику, які виникнуть у разі вакцинації препаратами, які були ввезені незаконно

Іноді постає необхідність виключити певні суб-шляхи

Такі виключення мають бути чітко вказані у протоколі

Це має свій вплив на обґрунтованість оцінки ризику

- Результати оцінки ризику є дійсними тільки для тих областей/сфер, які були включені

Винятки – дані відсутні (Невизначеність даних)

Категорія невизначеності	Інтерпретація
Низька	Доступні надійні та повні дані; вагомі докази з різних джерел; різні автори – аналогічні, схожі висновки
Середня	Доступні деякі, але не всі дані; докази доступні, але джерел мало (недостатньо); висновки різних авторів відрізняються
Висока	Даних не достаньо, або немає взагалі; докази не доступні в підтверджених джерелах, можливо доступні у неопрілюднених звітах, оснований на власних спостереженнях або особистих комунікаціях; Висновки різних авторів значно відрізняються один від одного

Adapted from RVC, Introduction to Risk Analysis and Risk Assessment .
Solenne Costard (ILRI, Nairobi, 2nd and 3rd October 2008)

Джерела інформації

Джерела:

- література, експеримент, експертний висновок, тощо.

– Врахування валідності:

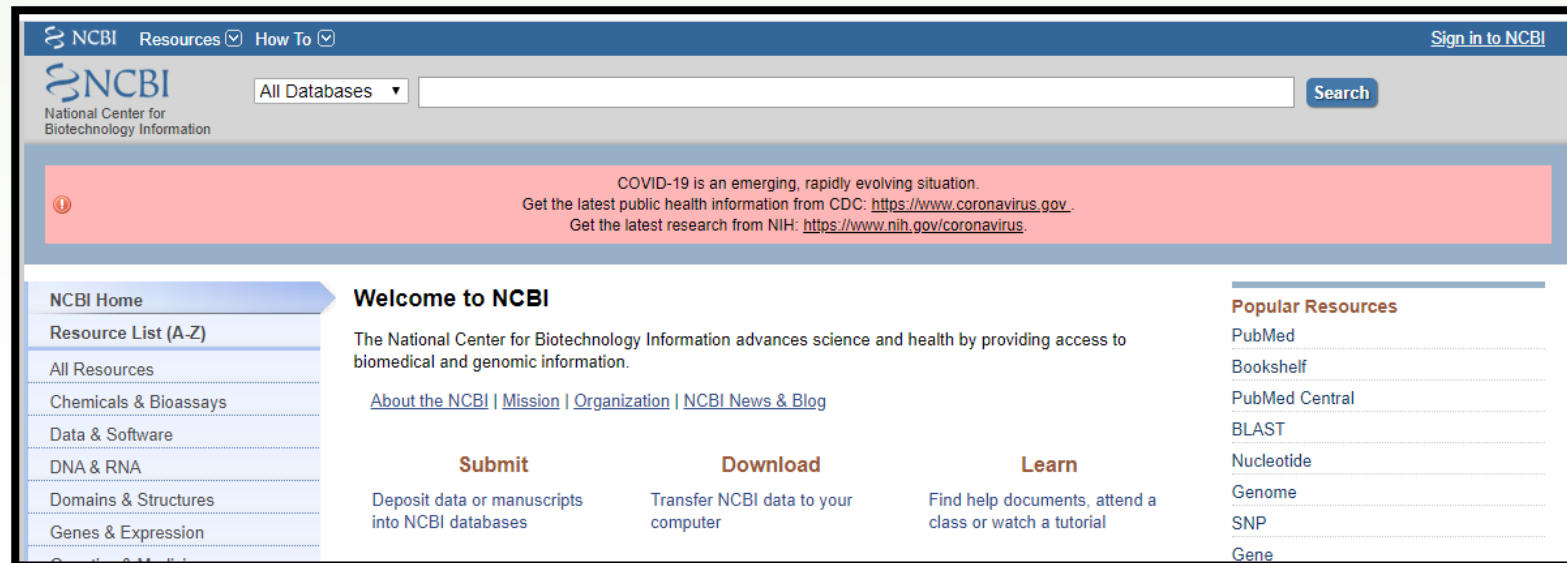
- Найбільш актуальні.
- **Завжди вказувати посилання** (забезпечення прозорості).
- Для **якісного підходу**, немає потреби у зборі нових даних;
- ідентифікації прогалин в знаннях / даних.

Pesticides: first cumulative risk reports published

- Дані можуть бути «розкидані» по різних джерелах:
 - Деякі вже вам відомі
 - Про деякі ви ще не знаєте

Типові джерела даних та інформації

Наукова література	Як правило, приймаються і розглядаються Систематична помилка публікації
Дані по спостереженню	Найкраща інформація про стан хвороби Протоколи відбору проб і проведення тестувань можуть бути погано стандартизовані Звіти залежать від якості ветеринарних медичних послуг Можуть бути застарілими
Торгівельні документи	Найкраща інформація про торгівлю Звіти залежать від якості статистики по торгівлі
Галузеві документи (по промисловості)	Краща інформація про промисловість Може бути важко отримати
Експертна оцінка	Може бути єдиним варіантом Чи має суб'єктивний характер

Де брати дані?

Коли дані були опубліковані:

- інтернет
- бібліотеки
- звіти про інспекції
- матеріали з наукових нарад
- запит від джерела (державні установи, автори, торговий партнер, і т.д.)

Коли дані ще не були опубліковані:

- проведення опитування
- дослідження
- анкетування і т.д.

Як знайти правильні джерела?

Розпочніть з джерел, які ви знаєте

Запитайте людей:

- Чи вони мають інформацію
- Чи вони знають, хто володіє необхідною інформацією

Проведіть певний час у пошуках в інтернеті

Перевірте посилання в корисних публікаціях

Що робити коли дані не доступні?

- Опитувальники
- Відбір зразків і їх дослідження
- Експертні семінари
- Участь в оцінках сільської місцевості

І на останок:

- Немає фіксованого рецепта, де ви знайдете потрібні вам дані
- Кожна країна структурована по-різному
- Діяльність може здійснюватися різними органами (наприклад, уряд / приватна структура, дослідницька / промисловість)
- Ви повинні бути творчими і стійкими!

Дякую за увагу!

